

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	5. december 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevarer-ministeriets notat om Europa-Kommissionens begrundede udtalelse mod Danmark vedr. hindringer for markedsføringen af levnedsmidler.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri   Folketingets Europaudvalg

1. afdeling, 2. kontor

J.nr.: 1998-4825-0010

Den 4. december 2000

LRY/KØ/AFL

\\DEPSERVER\FAELLES\1_AFD\2_KT\AFL\funktionelle\notater\begrundet   udtalelse
FEU ocean.doc

Notat om

Europa-Kommissionens begrundede udtalelse mod Danmark vedrørende hindringer for markedsføringen af levnedsmidler

Kommissionen har med skrivelse K(2000) 2453 endelig af 12. september 2000 under henvisning til EF-traktatens artikel 226 fremsat begrundet udtalelse, hvori den anmoder den danske regering om inden to måneder at træffe foranstaltninger, der sikrer, at berigede fødevarer, som lovligt markedsføres og produceres i andre medlemsstater, kan markedsføres i Danmark.

Notat af 2. december 1999 om svar på Kommissionens åbningsskrivelse i samme sag har været forelagt Europaudvalget. Kommissionen har i det store hele blot gentaget sine bemærkninger fra åbningsskrivelsen.

Kommissionen finder, at den danske praksis vedrørende tilsætning af næringsstoffer i fødevarer udgør en uberettiget hindring af samhandlen, jfr. traktatens artikel 28-30, idet den valgte fremgangsmåde til at beskytte den offentlige sundhed er i strid med proportionalitetsprincippet.

I henhold til den danske fødevarerlovgivning er det med henblik på at beskytte den offentlige sundhed ikke tilladt at anvende tilsætningsstoffer i fødevarer, medmindre dette er godkendt af myndighederne. Grundlaget for lovgivningen er, at det kun

tillades at tilsætte kemiske stoffer til fødevarer, hvis der er et teknologisk eller ernæringsmæssigt behov, og at opfyldelsen heraf i øvrigt er toksikologisk ubetænkelig.

Tilsætningsstofgruppen næringsstoffer skal anmeldes til myndighederne forud for markedsføringen, og tilladelse gives, såfremt ovenstående kriterier er opfyldt. Det ernæringsmæssige behov vurderes ud fra kriterier, som er i fuld overensstemmelse med Codex Alimentarius principper for næringsstoftilsætning og bygger på et grundprincip, hvorefter man ikke ved "berigelse" af fødevarerne skal skabe væsentlige forskydninger i forbrugernes indtag af næringsstoffer, medmindre der er dokumenteret et behov på et solidt ernæringsfagligt grundlag.

Tilsætning af næringsstoffer i fødevarer er ikke reguleret i fællesskabsretten, og bedømmelsen af, hvorvidt national lovgivning på området er i overensstemmelse med traktaten, skal således ske ud fra bestemmelserne i artikel 28-30.

Fortolkning af nævnte traktatbestemmelser bygger på retspraksis fastlagt af Domstolen ved en række kendelser på fødevarerområdet. Efter Kommissionens opfattelse, som den er fremført i åbningsskrivelsen og gentaget i den begrundede udtalelse, indebærer denne praksis, at medlemsstaten som betingelse for at opretholde et forbud mod markedsføring skal kunne påvise en konkret fare ved det produkt, som ikke tillades markedsføring.

Det er velkendt, at ikke mindst de fedtopløselige vitaminer kan overdoseres med skadevirkning til følge. Tilsvarende gælder dog også nogle af de vandopløselige vitaminer, f.eks. B6-vitamin. Alle mineraler er toksiske, hvis de indtages i høje doser, og man skal være opmærksom på, at forskellen på de mængder, der er nødvendige af ernæringsmæssige årsager, og de mængder, der er toksiske, ofte er beskeden. Dertil kommer interaktioner mellem mineraler, der er almindeligt forekommende. Antallet af interaktionsmuligheder er meget stort. Talrige eksempler er beskrevet, men fænomenet er langt fra udtømmende belyst.

Den nuværende videnskabelige viden med hensyn til, hvilke vitaminer eller mineraler, der ved indtagelse i en dosis væsentligt over den anbefalede daglige dosis kan være skadelig, er dog langt fra fuldstændig.

Efter dansk opfattelse forbigår Kommissionen i sin vurdering af retspraksis, at der ved fastsættelse af lovgivningen vedrørende næringsstoffer gør sig det særlige forhold gældende, at der stadig i den internationale videnskab består betydelig usikkerhed med hensyn til spørgsmålet, om det er sundhedsmæssigt forsvarligt ved berigelse med disse stoffer at ændre balancen i forbrugernes indtag af næringsstoffer, som uden regulering kan blive langt højere end ved indtagelse af en normal, sundt afbalanceret kost. Denne usikkerhed har Domstolen tidligere anerkendt eksplicit som grundlag for opretholdelse af nationale bestemmelser, som indebærer forbud mod berigelse i de tilfælde, hvor der ikke er et reelt behov, jfr. Sandoz-dommen i sag 174/82. Ved opretholdelsen af forbud mod vitamintilsætning skal medlemsstaterne således ifølge Domstolen ikke påvise en konkret fare vedrørende enkeltprodukter, da en sådan opgave er umulig under de nuværende forhold. Det er således tilstrækkeligt til overholdelse af fællesskabsretten, at medlemsstaterne alene godtgør, at der ikke eksisterer et reelt behov for næringsstofberigelsen.

Der er ikke, siden Domstolen fastlagde dette princip, skabt større klarhed i den internationale videnskab med hensyn til det sundhedsmæssigt forsvarlige i at tilsætte næringsstoffer til fødevarer i de tilfælde, hvor der ikke er dokumenteret et behov, hvorfor nævnte princip fortsat må være gældende.

Det skal i tilknytning hertil fremhæves, at kravet til medlemsstaternes bevisbyrde med hensyn til at sandsynliggøre, at nationale regler vedrørende grænseværdier ikke går videre end nødvendigt for at varetage hensynet til menneskers sundhed, er mindre, hvor der er videnskabelig usikkerhed forbundet med at fastlægge grænseværdien for, hvornår det pågældende produkt udgør en alvorlig risiko for menneskers sundhed. Der kan i den forbindelse henvises til en nylig afgørelse fra Domstolens i sag C-473/98, Kemikalieinspektionen, dom af 11. juli 2000, præmis 45.

Herudover er det opfattelsen, at den danske lovgivning vedrørende næringsstoftilsætning til fulde opfylder de øvrige principper, som Domstolen har opstillet. Det vil sige:

- at bestemmelserne ikke udgør et totalt forbud mod markedsføring af levnedsmidler tilsat næringsstoffer,
- at der ved bestemmelserne er tilrettelagt en let tilgængelig procedure, som gør det muligt for den erhvervsdrivende at søge om tilladelse til markedsføring, og
- at grundlaget for bestemmelserne alene er at beskytte den offentlige sundhed.

På denne baggrund har regeringen til hensigt at fastholde over for Kommissionen, at den danske lovgivning vedrørende tilsætning af næringsstoffer efter dansk opfattelse er i overensstemmelse med den af Domstolen fastlagte retspraksis, og ligeledes anses for nødvendig for at opretholde det ønskede høje beskyttelsesniveau.